

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. V. De Absurdo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

bet iudex in dubio, quando agitur de periculo animæ ex absolutione; ideo obligatus restituere usuras, licet doceat de restitutione particularium usurarum diversis personis facta, tamen debet condemnari ad restitutionem confessoriam per defunctum, si non apparet, quod sint eadem usuræ, quia majus est periculum animæ, si non fiat restitutio, quam importet damnnum, si bis solvantur, & restituantur, ita Federic. de Senis *conf. 135. col. fin. vers. præmissa locum habent*, quem refert Card. Tusch. *d. lit. A. concl. 42. num. 1. ubi n. 2.* exemplificat favore piæ causæ, & animæ in alio casu. (Fallit etiam in causâ dotis, libertatis, matrimonii, testamenti: nam in dubio pro his est pronunciandum & in omnibus ceteris negotiis ita potius debet interpretari actum iudex, ut valeat, quam ut irritetur. *vid. inf. vers. actus, & tom. reg. jur. p. 6.*)

Absolutus expressè dicitur, qui non est condemnatus, ut per Sigism. Scacc. *de appellationib. quest. 17. limit. 6. membr. 9. sub. n. 70. & limit. 21. n. 37. in fine.*

CAP. V.

De Absurdo.

Axioma I.

In omni dispositione vel actu ita fieri debet interpretatio, ut absurditas evitetur. *disp. 1. de Brocard.*

EXEGESIS.

Fundamentum.

1. I. nam absurdum. 7. de bon. libert. l. 1. §. 4. vers. Inde queritur. de publican. & vectigal. v. Richter centur. regul. 1. lit. A. Reg. 1. ubi quid absurdum sit declarat. Cap. in Genes. 55. ubi ex hoc sequeretur absurditas de Electione & Elect. potest. Alii ita efferunt: fugiendam esse eam interpretationem, per quam in absurditatem prolabemur: Scultetus *observ. for. 28. num. 9.* Vel generalius: Absurditatem intellectus ab omni dispositione esse rejiciendam. *Wesemb. 4. conf. 199. n. 10.*

Ratio.

2. Est, quia absurdum ἀλογον seu

ἀνών, pro non dicto habendum, *Donatus Fina in hac reg. vel ut Lactant. 12. de orig. errorum, cap. 6.* Indicium est argumenti ex falso petiti, ex quo ineptus & absurdus exitus resultat. *Conf. A. Fab. in Rationalibus ad. l. 5. de servis exportandis.*

Exempla.

3. Exempla peti possunt, ex §. 4. *Inst. de Adopt. l. 6. in fine. junct. l. 7. de bon. libert. leg. 4. in fin. de off. procons. leg. 22. de neg. gest. leg. 51. in fin. ad l. Aquil. l. 3. si usufr. pet.*

4. Hinc porro inferunt ad absurdum vitandum, eam interpretationem operari debere, quæ absurdum ostendat atque excludat. *Wesemb. 5. consil. 212. nu. 66. & 67.* Si vel maxime verba in latiori & improprio significato fuerint accipienda. *Vivius de c. 255. n. 24.*

Declaratio.

5. Pro declaratione tenendum (1.) absurdum ejusmodi intelligi, quod rationi, sensui communi & prudentiorum scitis & opinionibus directo opponatur, non etiam quod aliquibus paradoxum, aut alicubi locorum absurdum sit. *Vid. Gail. 2. obs. 33. n. 2. Eberhardum hic in loc. ab absurdo. Mantio. de tacit. & ambig. convent. lib. 2. tit. 13.* Deinde etiam aliquando id, quod absurdum videri poterat, toleratur, ut magis absurdum evitetur, *l. 51. verbo. quod si quis absurde. ad l. Aquil. ubi vid. A. Faber. in ration. uti & ad l. 35. §. 1. verbo, eodem enim errore de R. V.*

II.

Dato uno absurdo dantur & consequuntur plura.

EXEGESIS.

Fundamentum hujus regulæ est in *Novel. 8. pref. §. 1. ibi. an certe non omnibus manifestum est, quoniam qui aurum dat & ita administrationem erit, non dat hoc solum, quantum occasione adinventum est suffragiorum, sed & aliud extrinsecus addit amplius, occasione commodi administrationem aut danti bus aut spondentibus? & sic uno principio illicito dato plurimas necesse est manus circumire eum qui donationem facit. add. l. 7. C. de res. vend. Consentunt in hac parte & Philosophi. *Arist. 1. Phys. 2. 3.* uno sc. absurdo dato cetera similiter accidere; *Et 2. Prior. Anal. 20.* falsam rationem ex eo oriri ait, quod prius falsum fuit. Absurdum autem hoc in loco*

loco nihil aliud denotat, quam quod à ratione & æquitate est alienum. Everh. in loco ab *Abfurdo*. n. 8. f. quod ineptum & incongruens, quodque ab homine frugi est alienum. *Volunt. 3. Consil. Marpurgenf. 26. n. 56.*

III.

ABSURDUM in omnibus dispositionibus semper est vitandum, vide omnino. *L. 51. §. ult. ad l. Aquil. si ita 39. in fin. ff. de oper. libert. l. nam absurdum 7. ff. de bonis libert. cap. in Genesl 55. de elect. Ancharanus conf. 80. incip. Retento ordine nu. 7. Joan. de Imola consil. 145. n. 2. Joan. de Anania conf. 27. incip. Viso casu. n. 6. in fin. Abb. conf. 37. Arbitror. in princ. vers. sed iste intellectus, lib. 2. Everh. in Topicis legalib. loco 8. Peregrin. de faci. ommiss. art. 11. n. 46. Card. Mantica. de conjectur. ultim. volunt. lib. 3. tit. 7. à princip. & de tacitis & ambig. convention. lib. 2. tit. 13 per totum. Valasc. consil. 174. num. 11. Card. Tusch. pract. conclus. lit. A. conclus. 66. à princ. Leo Valent. decis. 4. num. 3 tom. 1. Everhard. in Top. in loc. ab absurdo.*

IV.

ABSURDUM ut evitetur, largissima interpretatio fieri debet, ut per Corn. conf. 188. lib. 2. Crot. in repet. l. omnes populi 9. num. 186. ff. de iustitia & iure Aym. de antiquit. tempor. f. 4. in princ. nu. 137. Villagut. in tract. de extensione legum. rubr. de extensione legis correctoriae n. 26. & rubr. de extensione legis correctoriae & penalis simul. nu. 78. & seq. Cancer. var. resolut. p. 2. c. 1. num. 150. Valenzuela conf. 169. n. 49. tom. 2. Rota decis. 248. num. 2. p. 1. in posthum. Farin. alias p. 3. recentior.

V.

ABSURDUM ne sequatur, dispositio quantumvis generalis, aut restringenda, l. 2. C. de noxalib. actionib. Nicol. Everhard. d. loco 8. num. 4. & 6. Pedem. 90. num. 13. & 19. Hippol. Riminald. in §. 1. n. 50. Instit. per quas personas cuique acquir. Alexand. conf. 38. Visa facti n. 11. In fine, & num. 12. vers. iuvantur prædicta, lib. 12. Card. Tusch. d. conclus. 66. nu. 38. Et generalia, universalique verba, ut absurdum evitetur, restringantur, Pedroch. conf. 19 n. 10. Card. Mantica de conjectur. ult. volunt. lib. 2. tit. 13. n. 8. & 9. Honded. conf. 4. n. 19. lib. 1. Castil. controvers. lib. 5. p. 2. c. 166. n. 9. & 10.

VI.

ABSURDUM ut evitetur, verba impropriantur, & intelliguntur eo modo, quo possunt. Alex. consil. 61. Super eorum. 4. lib. 1. quem refert. Card. Tusch. d. conclus. 66. num. 17. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 5. c. 834. nu. 13. Valenzuela conf. 133. tom. 2. Et ne absurdum sequatur à regulis juris recedimus, Sim. de Præcis de interpretat. ult. volunt. lib. 1. interpret. 1. dub. 4. fol. 4. Surd. conf. 236. num. 18. Stephan. Gratian. ubi proximè. Et ideo duæ negativa, quæ important unam affirmativam, importabunt negationem duplicatam, ut tollatur absurdum, Signorol. de Homed. conf. 34. Si queritur, nunquid, antemed. Ruin. conf. 37. num. 4. lib. 3. Cardin. Tusch. de conclus. 66. n. 20.

VII.

ABSURDUM ut evitetur, verba statuti impropriantur, Alexan. conf. 32. Viso themate. n. 2. lib. 1. Card. Tusch. de conclus. 66. n. 21. & licitum est recedere à propria significatione verborum statuti, Alex. conf. 80. Viso, & oportune, nu. 8. vers. confirmantur prædicta, lib. 1. Card. Tusch. d. conclus. 66. n. 30. Et locus est interpretationi, etiam si statutum excludat omnem interpretationem, Alex. Conf. 50. nu. 11. vers. etiam ex hoc colligitur. lib. 1. Card. Tusch. d. concl. 66. n. 39.

CAP. VI. De Abundanti, Superfluo, Supervacuo.

Axioma I.

Abundans cautela non nocet. Velut alii: Quæ abundant, non vitiant, neque nocent. l. non solent. 49. de Reg. Jur. quin imo fit nonnunquam ut profint. Vigilius in proem. Instit. de testam. num. 4. Ernest. Cothm. 2. respons. 88. n. 4. pag. 269.

EXEGESIS.

Fundamentum.

1. L. 17. & 28. C. de Testam. vel superflua non nocent d. l. 17. Est etiam hunc